

Bilaga föremål från Bogesunds slott och baron von Höpken

Våren 2004 genomförde avdelningen Föremålssamlingarna en genomgång av de föremål som förvarades i Bogesunds slott. En del föreslogs för kassation (dnr 54-165/04), en del fördes till museets magasin och ett fåtal deponerades på slottet (dnr 55-174/04 SFV).

I samband med arbetet kastades också en hel del arbetsmaterial som producerats under åren och behov fanns därför för att göra en kort sammanfattning av ärendet som bilaga till huvudliggaren.

Bogesunds slott övertogs 1942 av staten från den siste private ägaren. Kgl. Byggnadsstyrelsen, som skulle förvalta huset, upplät slottet som magasin åt Nordiska museet. Där kom att förvaras en rad olika föremålskategorier, som t ex fångvård, som således inte hade något med slottet att göra. Museet lämnade magasinet omkring 1980.

Referat ur PM skrivet av Elisabet Hidemark 1980-12-03 till Nordiska museets nämnd:

1942 fanns även en mängd föremål kvar från baron von Höpkens tid på slottet. 503 inv nr köptes av en kapten Brännvall, Vaxholm och förvärvades för okänd summa av Nordiska museet. 43 inv nr dyrbara och enkla möbler inköptes till höga priser av Nordiska museets och Skansens Vänner för museets räkning. 22 inv nr skänktes av fröken Clothilde von Höpken. De dyrbaraste och ömtåligaste föremålen togs in till museet i Stockholm, resten lämnades magasinerade på Bogesund. "Det ser ut som om att order utfärdats att alla föremål som fanns kvar på slottet skulle införas i huvudliggaren, trots att många redan vid förvärvet varit rostiga, trasiga eller ofullständiga. Bogesund har varit ett dåligt magasin, där har varit fukt och råttor och dessvärre en rad inbrott. Inbrotten har tydligen mest haft okynneskaraktär, man har slagit sönder tombuteljer och konservburkar, rivit upp redan trasiga soffklädselar, böjt eldgafflar och liknande. Fukten har angripit metaller, framför allt har järn och bleckplåt fått allvarliga rostangrepp. Många enkla föremål har därvid fått skador som skulle blivit mycket dyrbara att avhjälpa."

I PM:et redogörs för vad som är stulet och sönderslaget. Vidare föreslås ett antal föremål för kassation och Nordiska museets nämnd beslutar att följa förslaget (1980-12-04 § 93).

Hösten 1980 diskuterades också vad som skulle ske med de kvarvarande föremålen som förvarades på Bogesund och som hade anknytning med familjen von Höpken. Ett förslag var att Byggnadsstyrelsen skulle ta emot föremålen som en slags gåva för att senare visa dem på slottet när det ev. hade restaurerats. Det verkar dock som om Byggnadsstyrelsen inte ville binda sig, utan resultatet blev enbart att föremålen förvarades i ett låst utrymme på Bogesunds slotts vind för senare beslut.

Under de år som sedan gått har föremålen vid något tillfälle inventerats och det konstaterades då att ytterligare föremål försvunnit.

År 2003-2004 tog undertecknad kontakt med Statens Fastighetsverk, SFV, som äger byggnaden och diskussion inleddes vad man skulle göra med föremålen. SFV var inte intresserade av en deposition i någon större omfattning, men kunde tänka sig att som deposition ta emot ett fåtal föremål och ett sådant avtal har träffats (dnr 55-174/04). Ett av föremålen hänger i kapellet, som utnyttjas av församlingen, och ett par finns i de rum som arrenderas av ett privat bolag som arrangerar bland annat visningar av slottet.

Våren 2004 gick resterande föremål igenom och det konstaterades återigen att ytterligare föremål försvunnit och att tillståndet för att stort antal var sådant att kassation föreslogs. Beslut fattades om kassation av Nordiska museets nämnd. Övriga föremål fördes över till museets magasin.

Nordiska museets verksamhet vid Bogesunds slott är därmed avslutad, med undantag av en reglerad deposition.

Sigrid Eklund

Sigrid Eklund

Avdelningschef